

Keskiviikko 5. syyskuuta 2001

27. kehottaa jäsenvaltioita ratifioimaan Montrealin sopimuksen mahdollisimman pian, jotta voidaan parantaa matkustajien suojaa onnettomuustapauksissa ja saattaa neuvoston asetus (EY) N:o 2027/97 ajan tasalle; tämän vuoksi korostaa, että lentomatikustajille pitää antaa selkeätä ja helposti saatavilla olevaa tietoa korvausvastuun rajoista ja valitusten esittämisen määräaajoista, jotka lentoyhtiöiden on automaattisesti annettava varauksia tehtäessä;

28. katsoo, että lentomatikustamisen helppoutta pitää parantaa kaikkien matkustajien osalta, vammaiset, lapset ja vanhukset mukaan lukien;

29. panee tyytyväisenä merkille lentoyhtiöiden osoittaman kiinnostuksen henkilöstönsä kouluttamiseen matkustajien ja erityisesti liikuntarajoitteisten matkustajien avustamisessa;

30. kehottaa komissiota tekemään lainsäädäntöehdotuksia, joilla estetään kaikilta Euroopan unionin lentoyhtiöiltä tai lentokentiltä mahdollisuus veloittaa Euroopan unionissa lisämaksuja liikuntarajoitteisilta henkilöiltä avusta, jota he tarvitsevat päästäkseen lentokoneeseen tai lentokoneesta;

Terveysnäkökohdat

31. katsoo, että terveysnäkökohtia olisi tuotava enemmän esiin ja että matkustajille ja miehistölle olisi annettava riittävästi tietoa lentomatikustamisen terveysnäkökohdista;

32. suosittelee, että pitkillä lennoilla lentoyhtiöitä vaadittaisiin tiedottamaan ennen nousua lyhyesti terveydellisistä seikoista samaan tapaan kuin ne jo kertovat turvallisuusnäkökohdista ja että nämä tiedot, erityisesti ennaltaehkäisyä koskevat tiedot, annetaan matkustajille heidän lipuihseen;

33. kehottaa komissiota myöntämään kiireellisesti määrärahoja unionin tutkimusbudjetista riippumattoman arvioinnin suorittamiseen mahdollisista lentomatikustajille pitkillä lennoilla aiheutuvista terveysriskeistä ja mm. laajan tutkimuksen toteuttamiseen verisuonitukoksiin liittyvistä kysymyksistä; kehottaa komissiota toteuttamaan tämän riippumattoman tutkimuksen yhdessä Euroopan unionin lentoyhtiöiden ja kuluttajajärjestöjen kanssa;

34. kehottaa Euroopan unionin lentoyhtiöitä ilmoittamaan matkustajille turistiluokassa matkustaville tarjolla olevien istuinten istuinvälin suuruuden;

*
* * *

35. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

21. ”Echelon”

A5-0264/2001

Euroopan parlamentin päätöslauselma yksityistä ja talouselämän viestintää sieppaavan maailmanlaajuisen järjestelmän (Echelon-sieppausjärjestelmän) olemassaolosta (2001/2098(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 5. heinäkuuta 2000 tekemänsä päätöksen Echelon-sieppausjärjestelmää käsittelevän väliaikaisen valiokunnan asettamisesta ja sille asetetusta tehtävästä ⁽¹⁾,
- ottaa huomioon EY:n perustamissopimuksen, jonka yhtenä tarkoituksena on erittäin kilpailukykyisten yhteismarkkinoiden perustaminen,

⁽¹⁾ EYVL C 121, 24.4.2001, s. 131.

Keskiviikko 5. syyskuuta 2001

- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 11 ja 12 artiklan, joiden mukaan jäsenvaltiot ovat velvollisia lujittamaan ja kehittämään keskinäistä poliittista yhteisvastuullisuuttaan,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, erityisesti sen 6 artiklan 2 kohdan, johon on kirjattu EU:n velvollisuus pitää arvossa perusoikeuksia, ja sen V osaston, jossa on määräyksiä yhteisestä ulko- ja turvallisuuspolitiikasta,
- ottaa huomioon ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen 12 artiklan,
- ottaa huomioon Euroopan unionin perusoikeuskirjan, jonka 7 artiklassa määrätään oikeudesta yksityis- ja perhe-elämän kunnioittamiseen ja annetaan nimenomaisia määräyksiä viestien kunnioittamisesta ja jonka 8 artikla suojaa henkilökohtaisia tietoja,
- ottaa huomioon Euroopan ihmisoikeussopimuksen, erityisesti sen 8 artiklan, joka koskee yksityiselämän suojaamista ja kirjesalaisuutta, sekä lukuisat muut kansainväliset sopimukset, joissa määrätään yksityiselämän suojaamisesta,
- ottaa huomioon Echelon-sieppausjärjestelmää käsittelevän väliaikaisen valiokunnan järjestämät lukuisat kuulemistilaisuudet ja kokoukset eri alojen asiantuntijoiden kanssa ja erityisesti julkisen ja yksityisen televiestintä- ja tietosuojalan edustajien kanssa sekä tiedustelupalveluiden henkilöstön, toimittajien, alan oikeudellisten asiantuntijoiden, jäsenvaltioiden parlamenttien jäsenten jne. kanssa,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 150 artiklan 2 kohdan,
- ottaa huomioon Echelon-sieppausjärjestelmää käsittelevän väliaikaisen valiokunnan kertomuksen (A5-0264/2001),

Yksityistä ja talouselämän viestintää sieppaavan maailmanlaajuisen järjestelmän (Echelon-sieppausjärjestelmän) olemassaolo

- A. ottaa huomioon, ettei enää voida epäillä, että on olemassa maailmanlaajuisesti toimiva viestintäsieppausjärjestelmä, jonka toimintaan osallistuvat yhteistyössä Yhdysvallat, Yhdistynyt kuningaskunta, Kanada, Australia ja Uusi-Seelanti kukin mahdollisuuksiensa mukaan UKUSA-sopimuksen puitteissa; pitää käytettävissä olevien viitteiden ja hyvin erilaisilta tahoilta, yksittäisiltä henkilöiltä ja järjestöiltä, myös yhdysvaltalaisista lähteistä, saatujen samansuuntaisten lausuntojen perusteella oletettavana, että järjestelmästä tai sen osista todellakin käytetään Echelon-peitenimeä, vaikka kyse onkin aika pienestä yksityiskohdasta,
- B. toteaa, että järjestelmän tarkoituksena on epäilemättä ainakin yksityisen ja kaupallisen viestinnän sieppaaminen eikä sotilaallisen viestinnän sieppaaminen, mutta kertomuksessa esitetty analyysi on osoittanut, etteivät järjestelmän tekniset valmiudet ole todennäköisesti läheskään niin laajoja kuin tiedotusvälineissä on toisinaan oletettu,
- C. pitää siksi hämmästyttävänä ja jopa huolestuttavana sitä, että monet kuulluista yhteisön vastuuhenkilöistä, mukaan lukien komission jäsenet, ovat ilmoittaneet, etteivät he ole tietoisia tästä ilmiöstä,

Sieppausjärjestelmän rajat

- D. ottaa huomioon, että järjestelmä perustuu erityisesti satelliittiviestinnän maailmanlaajuisen sieppaukseen mutta alueilla, joilla viestintää on paljon, vain hyvin pieni osa viestinnästä kulkee satelliittien kautta eikä suurinta osaa viestinnästä näin ollen voida siepata maa-asemien avulla vaan ainoastaan kaapeleita ja radioyhteyksiä salakuuntelemalla, mikä – kuten kertomukseen sisällytetyt tutkimukset ovat osoittaneet – on mahdollista vain rajoitetusti; ottaa huomioon, että siepatun viestinnän lopulliseen analysointiin tarvittavan henkilöstön määrä asettaa myös rajoituksia ja UKUSA-valtioilla on siten pääsy vain hyvin pieneen osaan kaapeli- ja radioyhteyksiin perustuvasta viestinnästä ja ne voivat käyttää hyväksi ainoastaan vielä pienempää osaa viestinnästä, ja ottaa lisäksi huomioon, että riippumatta siitä, kuinka paljon resursseja ja kapasiteettia viestinnän sieppamiseen on käytettävissä, viestinnän valtava määrä tekee kaiken viestinnän perinpohjaisesta ja yksityiskohtaisesta valvonnasta käytännössä mahdotonta,

Muiden sieppausjärjestelmien olemassaolon mahdollisuus

- E. ottaa huomioon, että viestinnän sieppaaminen on tiedustelupalvelujen yleisesti käyttämä vakoilukeino ja myös muut valtiot voisivat pitää yllä vastaavanlaista järjestelmää, jos niillä on siihen riittävät taloudelliset ja maantieteelliset mahdollisuudet; katsoo Ranskan olevan ainoa EU:n jäsenvaltio, joka — merentakaisten alueidensa ansiosta — pystyisi maantieteellisesti ja teknisesti käyttämään itsenäisesti maailmanlaajuisia sieppausjärjestelmää, ja lisäksi sillä on tähän tarvittava tekninen ja organisatorinen infrastruktuuri; ottaa myös huomioon runsaat todisteet siitä, että Venäjä todennäköisesti pitää yllä vastaavaa järjestelmää,

Yhteensopivuus EU:n oikeuden kanssa

- F. ottaa huomioon, että arvioitaessa Echelonin kaltaisen järjestelmän yhteensopivuutta EU:n oikeuden kanssa on erotettava kaksi asiaa: jos järjestelmää käytetään vain tiedustelupalvelutarkoituksiin, ristiriitaa EU:n oikeuden kanssa ei ole, koska valtion turvallisuutta palvelevat toiminnot eivät kuulu EY:n perustamissopimuksen soveltamisalaan, vaan ne kuuluisivat Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston (YUTP) alaan, mutta se ei toistaiseksi sisällä asiaa koskevia säädöksiä, joten kosketuskohdat puuttuvat; katsoo, että jos järjestelmää sen sijaan käytetään kilpailuvakoiluun, se on ristiriidassa jäsenvaltioiden välisen lojaalin yhteistyön periaatteen sekä vapaaseen kilpailuun perustuvien yhteismarkkinoiden periaatteen kanssa; katsoo tällaiseen järjestelmään osallistuvan jäsenvaltion siksi rikkovan EY:n oikeutta,
- G. panee merkille neuvoston 30. maaliskuuta 2000 pidetyssä täysistunnossa esittämän lausunnon, jonka mukaan se "ei voi hyväksyä sitä, että kehitteillä tai jo toiminnassa on sellainen puheluiden ja elektronisten viestien sieppausjärjestelmä, joka ei kunnioita jäsenvaltioiden oikeussäännöksiä ja loukkaa yksilön ihmisarvon turvaamiseksi laadittuja perusperiaatteita",

Tiedustelupalvelun harjoittaman viestinnän kuuntelun yhdenmukaisuus yksityisyyttä koskevan perusoikeuden kanssa (Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artikla)

- H. on tietoinen siitä, että kaikenlainen viestinnän kuuntelu merkitsee voimakasta puuttumista ihmisen yksityisyyteen ja että Euroopan ihmisoikeussopimuksen yksityisyyttä suojaavassa 8 artiklassa sallitaan yksityisyyteen puuttuminen ainoastaan kansallisen turvallisuuden takaamiseksi, jos säännökset on kirjattu kansalliseen lainsäädäntöön ja ne ovat yleisesti saatavilla ja jos niissä säädetään, missä oloissa ja millä ehdoilla valtiovalta saa toteuttaa kyseisiä toimia; ottaa huomioon, että yksityisyyteen puuttumisessa on lisäksi noudatettava suhteellisuutta ja siihen liittyvät hyötynäkökohdat on näin ollen arvioitava eikä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan riitä, että toimenpiteet olisivat yksinkertaisesti hyödyllisiä tai toivottavia,
- I. ottaa huomioon, että tiedustelupalvelujärjestelmä, jolla siepattaisiin jatkuvasti ja satunnaisesti kaikkea viestintää, olisi vastoin suhteellisuusperiaatetta eikä se olisi Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukainen; Euroopan ihmisoikeussopimusta rikottaisiin myös siinä tapauksessa, että viestinnän kuuntelua säätelevällä säädöksellä ei ole oikeusperustaa, se ei ole yleisesti saatavilla tai se on muotoiltu niin, ettei sen kansalaisille aiheuttamia seurauksia voida ennakoida, tai jos toimet olisivat suhteettomia; ottaa huomioon, että säännökset, joiden mukaan amerikkalaiset tiedustelupalvelut toimivat ulkomailla, ovat suurimmaksi osaksi salaisia, joten suhteellisuusperiaatteen toteutuminen on vähintäänkin kyseenalaista ja on todennäköistä, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen vahvistamia oikeussuojan saatavuuden ja vaikutusten ennakoitavuuden periaatteita rikotaan,
- J. ottaa huomioon, että jäsenvaltiot eivät voi välttää Euroopan ihmisoikeussopimuksesta johtuvia velvoitteita sallimalla alueellaan toimivat muiden valtioiden tiedustelupalvelut, joita eivät koske yhtä ankarat määräykset, sillä muuten laillisuusperiaate ja sen osa-alueet oikeussuojan saatavuus ja ennakoitavuus menettävät merkityksensä ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön sisältö vesittyy,
- K. ottaa huomioon, että tiedustelupalvelujen lainmukaisen toiminnan yhteensovittaminen perusoikeuksien kanssa vaatii lisäksi riittäviä valvontajärjestelmiä vastapainoksi vaaralle, joka aiheutuu hallinnon osan salaisesta toiminnasta; ottaa huomioon, että Euroopan ihmisoikeustuomioistuin on nimenomaan korostanut tiedustelupalvelujen toiminnan tehokkaan valvontajärjestelmän merkitystä ja siksi tuntuu arveluttavalta, ettei kaikissa jäsenvaltioissa ole omia tiedustelupalvelujen parlamentaarisia valvontaelimiä,

Keskiviikko 5. syyskuuta 2001***Onko EU:n kansalaisilla riittävä suoja tiedustelupalvelujen toimintaa vastaan?***

- L. ottaa huomioon, että Euroopan unionin kansalaisten suoja riippuu yksittäisten jäsenvaltioiden oikeudellisesta tilanteesta, joka kuitenkin vaihtelee suuresti – kaikissa jäsenvaltioissa ei jopa ole lainkaan parlamentaarisia valvontaelimiä –, joten voidaan tuskin puhua riittävästä suojasta; ottaa huomioon, että Euroopan kansalaisten perustavan edun mukaista on, että kansallisissa parlamenteissa on virallisesti organisoitu valvontavaliokunta, joka seuraa ja valvoo tiedustelupalvelujen toimintaa; katsoo, että sielläkin, missä valvontaelimiä on, niillä on suuri houkutus huolehtia enemmän kotimaantiedustelupalvelujen kuin ulkomaantiedustelupalvelujen toiminnasta, koska yleensä vain ensin mainitut koskevat omia kansalaisia; katsoo, että kuuntelumenetelmien suhteellisuutta voitaisiin edistää velvoittamalla tiedustelupalvelut ilmoittamaan jälkikäteen, esimerkiksi viiden vuoden kuluttua sieppauksesta, kansalaiselle, jonka viestintää on siepattu,
- M. katsoo, ettei satelliittiviestinnän vastaanottoasemia voida niiden koon takia rakentaa valtion alueelle ilman sen suostumusta,
- N. on tietoinen siitä, että jos tiedustelupalvelujen YUTP:n tai oikeus- ja sisäasioiden yhteistyön mukainen yhteistyö toteutuu, toimielinten on luotava riittävät Euroopan kansalaisia suojaavat määräykset,

Talousvakoilu

- O. on tietoinen, että ulkomaantiedustelupalvelujen yhtenä tehtävänä on kerätä taloudellisia tietoja, jotka koskevat esimerkiksi alakohtaista kehitystä, raaka-ainemarkkinoiden kehitystä, kauppasaartojen noudattamista, kaksikäyttötuotteiden toimitussääntöjen noudattamista jne. ja että tämän takia kyseiset yritykset joutuvat usein seurannan kohteiksi,
- P. panee merkille, että Yhdysvaltain tiedustelupalvelu seuraa yleisten taloudellisten seikkojen lisäksi yksityiskohtaisesti myös yritysten viestintää etenkin tarjousmenettelyjen yhteydessä perustellen tätä lahjontayritysten torjumisella; katsoo, että yksityiskohtaisessa salakuuntelussa riskinä on, ettei tietoja käytetä lahjonnan vastustamiseen vaan kilpailijoiden vakoilemiseen, vaikka Yhdysvallat ja Yhdistynyt kuningaskunta kiistävätkin kilpailijoiden vakoilemisen; Yhdysvaltain ulkomaankauppaministeriön Advocacy Center -keskuksen rooli ei ole vielä täysin selvä, ja sen kanssa sovittu keskustelu asian selvittämiseksi peruttiin,
- Q. panee merkille, että OECD:ssä tehtiin vuonna 1997 virkamiesten lahjonnan vastainen sopimus, jonka mukaan lahjonta on kansainvälisesti rangaistavaa; siksi lahjonta ei tässä mielessä voi oikeuttaa viestien salakuuntelua yksittäistapauksissa,
- R. katsoo, ettei voida hyväksyä, että tiedustelupalvelut ryhtyvät kilpailuvakoilun välineiksi vakoilemalla ulkomaisia yrityksiä hankkiakseen kilpailuetuja kotimaisille yrityksille, mutta katsoo, ettei monista esitetystä väitteistä huolimatta ole kyetty todistamaan yhtään tapausta, jossa maailmanlaajuisista sieppausjärjestelmää olisi käytetty tähän tarkoitukseen,
- S. panee merkille, että Echelon-sieppausjärjestelmää käsittelevän väliaikaisen valiokunnan valtuuskunnan Yhdysvaltain-vierailun aikana luotettavat lähteet vahvistivat Yhdysvaltain kongressin Brown-raportin, jonka mukaan 5 prosenttia muiden kuin avoimien lähteiden kautta kerätyistä tiedoista käytetään taloudelliseen tiedusteluun; samat lähteet arvioivat, että tiedustelun suorittaman valvonnan avulla Yhdysvaltain teollisuus ansaitsisi jopa 7 miljardia dollaria sopimustenteon yhteydessä,
- T. ottaa huomioon, että yrityksiä koskevat luottamukselliset tiedot pidetään monesti itse yrityksissä, joten kilpailijavakoilussa tietoja saadaan esimerkiksi työntekijöiden tai solutettujen henkilöiden avulla tai entistä useammin tunkeutumalla sisäisiin tietoverkkoihin; ottaa huomioon, että kilpailijavakoilussa viestinnänkuuntelujärjestelmää voidaan käyttää vain silloin, kun luottamukselliset tiedot kulkevat yri-

Keskiviikko 5. syyskuuta 2001

tyksen ulkopuolelle kaapeleita pitkin tai radioyhteyden (satelliittien) välityksellä ja tätä on sovellettu seuraavassa kolmessa yhteydessä:

- yritykset, jotka toimivat kolmella aikavyöhykkeellä, niin että osavuositulokset lähetetään Euroopasta Amerikkaan ja edelleen Aasiaan
 - monikansallisten konsernien videokokoukset, joissa käytetään V-Sat- tai kaapeliyhteyttä
 - paikalla käytävät neuvottelut tärkeistä sopimuksista (esimerkiksi tehdaslaitoksia, televiestintä-infrastruktuuria rakennettaessa tai uusia liikennejärjestelmiä rakennettaessa) ja kun sieltä käsin on saatava keskusteluyhteys yrityksen pääkonttoriin,
- U. katsoo, että riskien ja turvallisuuden tiedostaminen on pk-yrityksissä usein puutteellista ja että teollisuusvakoilun ja viestinnän salakuuntelun vaaroja ei tajuta,
- V. panee merkille, että EU:n toimielimet (poikkeuksena Euroopan keskuspankki, neuvoston ulkosuhteiden pääosasto sekä komission ulkosuhteiden pääosasto) eivät ole aina riittävän tietoisia turvallisuuskysymyksistä, minkä vuoksi tarvitaan edelleen toimia,

Suojautumismahdollisuudet

- W. ottaa huomioon, että yritysten turvallisuus voidaan varmistaa ainoastaan, kun koko työskentelyympäristö turvataan ja kaikki luottamuksellisten tietojen välittämiseen käytettävät viestintäkanavat suojataan; ottaa huomioon, että Euroopan markkinoilla on riittävästi kohtuuhintaisia salaustajustelmia; katsoo, että myös yksityishenkilöitä on neuvottava salaamaan ehdottomasti sähköpostit ja että salaamaton sähköposti on kuin ilman kirjekuorta lähetetty kirje; ottaa huomioon, että Internetissä on melko käyttäjävälillisiä järjestelmiä, joita saa jopa ilmaiseksi yksityiskäyttöön,

Tiedustelupalvelujen yhteistyö EU:ssa

- X. ottaa huomioon, että EU on sopinut tiedustelupalvelujen tiedonkeruun koordinoinnista osana oman turvallisuus- ja puolustuspolitiikan kehittämistä mutta samalla yhteistyön jatkamisesta muiden alan kumppaneiden kanssa,
- Y. panee merkille, että Eurooppa-neuvosto päätti joulukuussa 1999 Helsingissä kehittää entistä tehokkaamman eurooppalaisen sotilaallisen kapasiteetin, jotta kaikki Petersbergin tehtävät voitaisiin toteuttaa YUTP:n tueksi; panee merkille, että Eurooppa-neuvosto päätti lisäksi, että tämän tavoitteen saavuttamiseksi vuoteen 2003 mennessä unionin pitäisi pystyä nopeasti kokoamaan 50 000 – 60 000 henkilöä käsittävät itsenäiset joukot, joilla on tarvittavat käsky-, valvonta- ja tiedustelurakenteet; katsoo, että ensimmäinen askel kohti tällaista itsenäistä tiedustelua on jo otettu WEU:ssa sekä pysyvässä poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteassa,
- Z. ottaa huomioon, että EU:ssa toimivien tiedustelupalvelujen yhteistyö vaikuttaa välttämättömältä, koska ensinnäkin yhteinen turvallisuuspolitiikka, johon ei sisällyttäisi tiedustelupalveluja, olisi järvastaisista ja toiseksi yhteistyöllä saavutettaisiin monia ammatillisia, taloudellisia ja poliittisia etuja; katsoo, että tämä vastaisi lisäksi paremmin ajatusta Euroopan unionista tasa-arvoisena kumppanina Yhdysvaltojen rinnalla ja voisi sitoa kaikki jäsenvaltiot järjestelmään, joka olisi täysin Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukainen; ottaa huomioon, että tällöin on luonnollisesti varmistettava, että Euroopan parlamentilla on riittävät oikeudet valvoa yhteistyötä,
- AA. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti on parhaillaan toteuttamassa Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi 30 päivänä toukokuuta 2001 annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1049/2001⁽¹⁾ muuttamalla työjärjestyksensä määräyksiä arkaluonteisten asiakirjojen saatavuudesta,

(¹) EYVL L 145, 31.5.2001, s. 43.

Keskiviikko 5. syyskuuta 2001***Kansalaisten ja yritysten suojaamista koskevien kansainvälisten sopimusten tekeminen ja muuttaminen***

1. vahvistaa väliaikaisen valiokunnan keräämien tietojen pohjalta, että maailmanlaajuisen viestinnän sieppausjärjestelmän, jonka toimintaan osallistuvat Yhdysvallat, Yhdistynyt kuningaskunta, Kanada, Australia ja Uusi-Seelanti UKUSA-sopimuksen alaisuudessa, olemassaolosta ei ole enää epäilystä;
2. kehottaa Euroopan neuvoston pääsihteeriä toimittamaan ministerikomitealle ehdotuksen, jolla suojellaan Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklassa taattua yksityiselämän suojaa ottaen huomioon nykyaikaiset viestintämenetelmät ja kuuntelumahdollisuudet lisäpöytäkirjan avulla tai tietosuojasta tehdyn yleissopimuksen määräyksiä tarkistettaessa, edellyttäen että tämä ei heikennä Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen kehittämän oikeussuojan tasoa tai vähennä uuteen kehitykseen mukautumisen edellyttämää joustavuutta;
3. pyytää jäsenvaltioita, joiden tiedustelupalvelujen sieppausoikeuksia säätelevät lait sisältävät yksityisyyden suojaan liittyvää syrjintää, turvaamaan kaikille Euroopan kansalaisille samat yksityiselämän suoja ja kirjosalaisuutta koskevat oikeudelliset takuut;
4. kehottaa Euroopan unionin jäsenvaltioita luomaan eurooppalaisen foorumin, joka koostuu sellaisten kansallisten elinten edustajista, jotka valvovat, miten jäsenvaltiot noudattavat perusoikeuksia ja kansalaisten oikeuksia, ja seuraavat, miten tiedustelupalveluja koskevat kansalliset lainsäädännöt vastaavat Euroopan ihmisoikeussopimusta ja EU:n perusoikeuskirjaa; foorumi tarkistaisi kirje- ja viestintäsalaisuuden takaamista koskevia sääntöjä, ja sopisi lisäksi jäsenvaltioille esitettävästä suosituksesta, joka koskee sellaisten menettelysääntöjen laatimista, jotka takaavat kaikille Euroopan kansalaisille jäsenvaltioiden koko alueella yksityiselämän suojan, sellaisena kuin se on määritelty Euroopan unionin perusoikeuskirjan 7 artiklassa; lisäksi ne takaavat, että tiedustelupalvelut noudattavat toiminnassaan perusoikeuksia ja Euroopan parlamentin väliaikaisen valiokunnan kertomuksen 8 luvussa, erityisesti 8.3.4. kappaleessa olevia, Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklasta johdettuja ehtoja; korostaa tarvetta laatia yhteisiä säännöksiä, jotka vastaavat paremmin unionin kansalaisten perusoikeuksien suojelun vaatimuksia ja jotka ovat kattavampia kuin Euroopan ihmisoikeussopimuksen 8 artiklassa taatut oikeudet;
5. kehottaa jäsenvaltioita hyväksymään Euroopan perusoikeuskirjan seuraavassa hallitusten välisessä konferenssissa niin, että se on sitovaa oikeutta, johon voidaan hakea muutosta; näin voidaan parantaa perusoikeuksien suojaa ja etenkin yksityiselämän suojaa;
6. pyytää Euroopan neuvoston jäsenvaltioita hyväksymään lisäpöytäkirjan, jossa mahdollistetaan Euroopan yhteisöjen liittyminen Euroopan ihmisoikeussopimukseen, tai harkitsemaan muita toimenpiteitä, joilla voidaan ratkaista Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen ja Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön väliset ristiriidat;
7. kehottaa sillä välin EU:n toimielimiä omien valtuuksiensa ja toimintansa puitteissa noudattamaan Euroopan ihmisoikeussopimukseen ja sen pöytäkirjoihin sekä perusoikeuskirjaan koottuja perusoikeuksia;
8. kehottaa YK:n pääsihteeriä pyytämään asiasta vastaavaa toimikuntaa esittämään ehdotuksia kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen yksityiselämän suojaa koskevan 17 artiklan mukauttamiseksi teknisiin uudistuksiin;
9. pitää tarpeellisena, että neuvotellaan ja allekirjoitetaan Euroopan unionin ja Yhdysvaltojen välinen yleissopimus, jonka mukaan kumpikin osapuoli soveltaa kansalaisten yksityisyyden suojelun ja yritys- viestinnän luottamuksellisuuden yhteydessä toisen osapuolen kansalaisiin ja yrityksiin samoja määräyksiä kuin omiin kansalaisiinsa ja yrityksiinsä;
10. kehottaa Yhdysvaltoja allekirjoittamaan kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, jotta yleissopimuksella perustettu ihmisoikeuskomitea voi ottaa käsiteltäväksi Yhdysvaltoja vastaan nostettuja yksittäisten henkilöiden valituksia sopimuksen rikkomisesta; pyytää alalla toimivia amerikkalaisia kansalaisjärjestöjä, erityisesti ACLU:a (American Civil Liberties Union) ja EPIC:iä (Electronic Privacy Information Center) painostamaan Yhdysvaltojen hallitusta asiassa;

Kansalliset lainsäädäntötoimet kansalaisten ja yritysten suojaamiseksi

11. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita tarkastelemaan ja tarvittaessa muuttamaan omaa tiedustelupalveluja koskevaa lainsäädäntöään varmistaakseen, että se on yhteensopivaa perusoikeuksien kanssa sellaisina kuin Euroopan ihmisoikeussopimus ja Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytäntö ne määrittävät;

12. kehottaa jäsenvaltioita ottamaan käyttöön sitovat välineet, jotka takaavat luonnollisten ja oikeushenkilöiden tehokkaan suojelun kaikenlaiselta viestinnän laittomalta sieppaukselta;

13. kehottaa jäsenvaltiota pyrkimään yhteiseen suojan tasoon tiedustelupalvelujen toimintoihin nähden ja laatimaan tätä varten (4 kohdassa mainitut) menettelysäännöt, jotka perustuvat jäsenvaltioissa sovelletta-vaan parhaimpaan suojaan, koska ulkomaantiedustelupalvelun kohteena olevat kansalaiset ovat tavallisesti muiden valtioiden ja siten myös muiden jäsenvaltioiden kansalaisia;

14. kehottaa jäsenvaltioita neuvottelemaan Yhdysvaltain kanssa menettelysäännöistä, jotka vastaavat EU:n menettelysääntöjä;

15. kehottaa niitä jäsenvaltioita, jotka eivät ole vielä niin tehneet, takaamaan tiedustelupalveluidensa riittävän parlamentaarisen ja oikeudellisen valvonnan;

16. kehottaa neuvostoa ja jäsenvaltioita perustamaan nopeasti itsenäisen eurooppalaisen tiedustelun ja muun Euroopan tasolla tapahtuvan yhteisen ja koordinoitun tiedustelutoiminnan demokraattisen seuranta- ja valvontajärjestelmän; ehdottaa, että Euroopan parlamentilla olisi tärkeä asema tässä seuranta- ja valvontajärjestelmässä;

17. kehottaa jäsenvaltioita yhdistämään sieppaus- ja viestintävalmiutensa Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan tehokkuuden vahvistamiseksi tiedustelussa sekä terrorismin, ydinaseiden leviämisen ja kansainvälisen huumekaupan torjunnassa niin, että kansalaisten yksityiselämää suojaavat määräykset sekä yritysten välisen viestinnän luottamuksellisuus otetaan huomioon Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission valvonnassa;

18. vaatii jäsenvaltioita tekemään kolmansien maiden kanssa EU:n kansalaisten yksityiselämän suojelua tehostavan sopimuksen, joka velvoittaisi kaikki siihen osallistuvat valtiot ilmoittamaan toiselle sopimusvaltiolle aikeistaan harjoittaa kuuntelua tämän alueella;

Erityiset oikeustoimet talousvakoilun torjumiseksi

19. kehottaa jäsenvaltioita pohtimaan, missä määrin talousvakoilua ja lahjontaa, jonka tarkoituksena on sopimusten hankkiminen, voitaisiin torjua yhteisön ja kansainvälisen oikeuden säännöksiin, ja erityisesti, voitaisiinko WTO:ssa saada aikaan säännöt, joissa otetaan huomioon tällaisen toiminnan kilpailua vääristävä vaikutus esimerkiksi siten, että tällaiset sopimukset todetaan mitättömiksi; kehottaa Yhdysvaltoja, Australiaa, Uutta-Seelantia ja Kanadaa liittymään näihin aloitteisiin;

20. kehottaa jäsenvaltioita sisällyttämään EY:n perustamissopimukseen lausekkeen, jolla kielletään talousvakoilu ja jonka mukaan ne pidättyvät toisiinsa kohdistuvasta suorasta tai epäsuorasta talousvakoilusta, joka tapahtuu jäsenvaltioiden alueella toimimaan kykenevän ulkomaisen kapasiteetin turvin, kieltävät kaikkia ulkovaltoja suorittamasta vakoilua EU:n jäsenvaltioiden maaperällä ja noudattavat näin EY:n perustamissopimuksen henkeä ja määräyksiä;

21. kehottaa jäsenvaltioita sitoutumaan selvän ja sitovan välineen avulla siihen, että ne pidättyvät talousvakoilusta, ja osoittamaan siten, että ne toimivat EY:n perustamissopimuksen hengen ja määräysten mukaisesti; kehottaa jäsenvaltioita siirtämään tämän sitovan periaatteen tiedustelupalveluja koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön;

22. kehottaa jäsenvaltioita ja Yhdysvaltain hallitusta aloittamaan Yhdysvaltain ja EU:n välistä tiedustelutoimintaa koskevan vuoropuhelun;

Keskiviikko 5. syyskuuta 2001***Toimet, jotka koskevat lainsäädännön soveltamista ja sen valvontaa***

23. vetoaa kansallisiin parlamentteihin, joilla ei vielä ole omaa tiedustelupalveluja valvovaa parlamentaarista valvontaelintä, jotta ne perustaisivat sellaisen;
24. pyytää tiedustelupalvelujen kansallisia valvontaelimiä korostamaan voimakkaasti yksityisyyden suojaa käyttäessään niille myönnettyjä valvontavaltuuksia riippumatta siitä, onko kysymys omien kansalaisten, muiden EU:n kansalaisten vai yhteisön ulkopuolisten maiden kansalaisten valvonnasta;
25. kehottaa jäsenvaltiota varmistamaan, että tiedustelujärjestelmiä ei käytetä väärin kilpailuun liittyvien tietojen keräämiseksi, koska se olisi vastoin jäsenvaltioiden lojaalin yhteistyön velvoitetta ja vapaaseen kilpailuun perustuvien yhteismarkkinoiden periaatetta;
26. vetoaa Saksaan ja Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, jotta ne salliessaan Yhdysvaltojen tiedustelupalvelujen edelleen kuunnella viestintää alueillaan asettavat ehdoksi sen, että kyseiset toiminnot ovat Euroopan ihmisoikeussopimuksen mukaisia, ts. että ne ovat suhteellisuusperiaatteen mukaisia, niiden oikeusperusta on tiedossa, niiden vaikutukset yksittäisiin ihmisiin ovat nähtävissä ja että niitä valvotaan tehokkaasti, koska nämä jäsenvaltiot vastaavat siitä, että tiedustelupalvelujen niiden alueella toteuttama virallisesti hyväksytty tai hiljaisesti suvaittu toiminta on ihmisoikeuksien mukaista;

Toimet kansalaisten ja yritysten omaehtoisen suojelun edistämiseksi

27. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita ilmoittamaan kansalaisilleen ja yritykselleen siitä, että näiden kansainvälistä viestintää voidaan tietyissä olosuhteissa siepata; vaatii, että näihin tietoihin liittyy käytännön apua kattavien suojatoimien suunnittelussa ja toteuttamisessa tietotekniikan turvallisuus mukaan lukien;
28. kehottaa komissiota, neuvostoa ja jäsenvaltioita kehittämään ja toteuttamaan tietoyhteiskunnan tehokkaan ja aktiivisen turvallisuuspolitiikan; vaatii että tämän politiikan yhteydessä kiinnitetään erityistä huomiota nykyaikaisten viestintäjärjestelmien kaikkien käyttäjien parempaan valistamiseen luottamuksellisten viestien salaamisesta; vaatii lisäksi perustamaan Euroopan laajuisen ja koordinoitun toimistoverkon, joka pystyy antamaan käytännön apua kattavien suojelustrategioiden suunnittelussa ja toteuttamisessa;
29. pyytää komissiota ja jäsenvaltiota laatimaan sopivia toimia eurooppalaisen salaustekniikan ja -ohjelmien edistämiseksi, kehittämiseksi ja valmistamiseksi sekä ennen kaikkea tukemaan hankkeita, jotka tähtäävät sellaisten käyttäjävällysten salaushjelmien kehittämiseen, joiden lähdekoodi on julkinen;
30. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään ohjelmistohankkeita, joissa ohjelmistojen lähdekoodi julkistetaan (ns. open source -ohjelmistot), sillä vain näin voidaan taata, ettei ohjelmistoihin rakenneta takaportteja;
31. kehottaa komissiota määrittämään sähköisten viestien välittämiseen käytettävien ohjelmien turvallisuustason niin, että turvallisuudeltaan heikoimpaan ryhmään sijoitetaan ohjelmat, joiden lähdekoodi ei ole julkinen;
32. vetoaa unionin toimielimiin ja jäsenvaltioiden julkishallintoihin sähköpostien järjestelmällisen salauksen käyttämiseksi, niin että salauksesta voisi pitkällä aikavälillä tulla normaali käytäntö;
33. pyytää yhteisön toimielimiä ja jäsenvaltioiden julkisia hallintoelimiä huolehtimaan henkilöstönsä koulutuksesta ja tutustuttamisesta uuteen salaustekniikkaan ja -menetelmiin järjestämällä tarvittavia harjoittelujaksoja ja kursseja;
34. vaatii kiinnittämään erityistä huomiota ehdokasvaltioiden tilanteeseen; kehottaa tukemaan niitä, jos ne eivät ole teknisesti riittävän itsenäisiä voidakseen toteuttaa tarvittavat turvatoimet;

Muut toimet

35. vetoaa yrityksiin vakoilun torjumisesta vastaavien yksikköjen kanssa tehtävän yhteistyön lujittamiseksi, erityisesti ulkopuolisten talousvakoiluun tähtäävien hyökkäysten ilmoittamiseksi viranomaisille, jotta yksikköjen tehokkuutta voitaisiin parantaa;

Keskiviikko 5. syyskuuta 2001

36. kehottaa komissiota teettämään turvallisuutta koskevan analyysin, josta ilmenevät suojelutarpeet, ja huolehtimaan siitä, että suojausmenetelmät määritetään;
37. vaatii komissiota saattamaan salausrjestelmänsä ajan tasalle, koska sen nykyaikaistaminen on kipeästi tarpeen; vaatii budjettivallan käyttäjiä (neuvostoa yhdessä parlamentin kanssa) antamaan käyttöön tähän tarvittavat varat;
38. ehdottaa, että asiasta vastaava valiokunta laatii valiokunta-aloitteisen mietinnön, joka käsittelee EU:n toimielinten turvallisuutta ja niiden salaisten tietojen suojaa;
39. vaatii komissiota toteuttamaan tietosuojan omissa tietojenkäsittelytoiminnoissaan ja tehostamaan luottamuksellisesti luokiteltujen asiakirjojen salausta;
40. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita investoimaan tutkimuksen kuudennen puiteohjelman yhteydessä salaukseen ja sen purkuun liittyvään uuteen tekniikkaan;
41. kehottaa valtioita, jotka ovat joutuneet valtiontuista tai vakoilun taloudellisesta väärinkäytöstä aiheutuvan kilpailun vääristymisen takia epäedulliseen asemaan, ilmoittamaan asiasta toimien alkuperävaltion viranomaisille ja valvontaelimille, jotta kilpailua vääristävät toimet saataisiin loppumaan;
42. kehottaa komissiota antamaan ehdotuksen, jolla pyritään läheisessä yhteistyössä teollisuuden ja jäsenvaltioiden kanssa perustamaan neuvontakeskusten Euroopan laajuinen ja koordinoitu verkko etenkin niissä jäsenvaltioissa, joissa tällaisia keskuksia ei vielä ole; verkko käsittelee yritysten tietojen turvaamiseen liittyviä kysymyksiä ja sen tehtäviin kuuluu samalla ongelmasta tiedottaminen ja käytännön apu;
43. katsoo aiheelliseksi järjestää Euroopan laajuisen konferenssin yksityiselämän suojaamisesta televalvonnalta, jotta eurooppalaisille, yhdysvaltalaisille ja muiden valtioiden kansalaisjärjestöille saadaan foorumi, jossa voidaan keskustella rajat ylittävistä ja kansainvälisistä näkökohdista sekä koordinoida toimintaloja ja menettelyjä;

*

* *

44. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, Euroopan neuvoston pääsihteerille ja parlamentaariselle yleiskokoukselle ja jäsenvaltioiden ja ehdokasvaltioiden sekä Yhdysvaltain, Australian, Uuden-Seelannin ja Kanadan hallituksille ja parlamenteille.
-